Tappe sevjesaft

Prøv å tappe din egen sevjesaft fra løvtrær om våren!

VANSKELIGHETSGRAD
Medium

KATEGORI
Natur

TIDSBRUK
Heldags

FARGE
Lilla

Les mer på 4h.no

Beskrivelse av oppdraget

I dette oppdraget skal vi forklare hvordan man tapper sevjesaften fra en bjørk, som er det mest brukte treet til å tappe sevjesaft fra – men du kan også bruke andre løvtrær.

Så fort snøen smelter og telen i bakken har sluppet taket, kan du begynne å tappe bjørkesaft. Avhengig av været der du bor, er det mulig å tappe i en periode på 2-6 uker, med flere liter hver dag fra samme tre. Typisk periode for å tappe bjørkesaft er mars i Sør-Norge og april i Nord-Norge. I dette oppdraget skal du kun tappe bjørkesaft én gang fra ett tre.

Utstyrsliste

- Et bjørketre på ca. 20 cm i diameter
- Bor
- Plastslange
- Tappeplugg
- Noe å samle sevjesafta i (f.eks. en flaske, bøtte eller kanne)

Framgangsmåte:

- Finn et bjørketre som er ca. 20 cm i diameter.
- Bor et 4-5 cm dypt hull på skrå oppover i stammen, ca. 70-80 cm over bakken. Hulet bør være like bredt som plastslangen eller tappeplugg du skal bruke for å få ut safta. Fjern rusk fra hullet med en kvist eller litt vann.
- Bruker du kun en plastslange, da stikker du den ene enden av plastslangen i hullet. Bruker du en tappeplugg, da banker du plugget i holet og fester plastslangen på pluggen. Plasser den andre enden av plasslangen i en beholder. Pass på at beholderen du samler bjørkesafta i står stødig, og at plastslangen ikke faller ut.
- Sjekk at det begynner å dryppe sevje, og la alt stå over natten.
- Fjern plastslange eller tappeplugg fra treet og tett hullet med en kvist eller pinne.
- Nå kan du nyte fersk bjørkesaft rett fra treet, eller koke det inn til en søt bjørkesirup. Sirupen kan for eksempel brukes på is, vafler eller i annen mat.

Under lenker kan du finne flere måter å tappe sevjesaft på. Hva er fordeler eller ulemper med å bruke ulike måter å tappe sevjesaft?

Dette må du huske på før du tapper sevjesaft:

- Husk å spørre om lov til å tappe saft fra trær som du ikke eier selv.
- Tapp ikke mer enn du trenger og hugs å tette hullet etterpå. La treet gjerne hvile et par år etter tapping, før du bruker det på nytt.
- Når lauvet spretter er det for sent å tappe! Da stopper sevjeproduksjonen.

Hva er sevje?

Sevje er en næringsrik saft som trærne bruker til næring for å kunne utvikle knopper som senere blir til blader. Sevjen inneholder blant annet naturlig sukker og vann, samt C-vitamin og mineraler som er gode for kroppen.

Noen typer sevje egner seg spesielt godt til matlaging eller som drikke. Lønnesevje kan for eksempel kokes inn til lønnesirup og bjørkesevje kan kokes inn til bjørkesirup eller drikkes som den er.